

Johann Cothmann

Rector Universitatis Rostochiensis Johannes Cothman, S.S. Theologiae Doctor & Professor, Ad Gratitude Deo Trinuni Pro Angelorum Custodia Persolvendam Et Ad Virtutes Angelicas, Pia Devotione Imitandas, Omnes & singulos Cives Academicos serio adhortatur

Rostochii: Kilius, 1644

<http://purl.uni-rostock.de/rosdok/ppn734814828>

Druck Freier Zugang

R U Progr. 1644

- 1) Progr. contra Pucchanalia
- 2) Jos. Stockmann
- 3) Johann Gottmann
- 4) "
- 5) Johannes Rüstorp

4
RECTOR
Universitatis Rostochiensis
JOHANNES COTHMAN,
S. S. Theologiæ Doctor &
Professor,

Ad

GRATITUDINEM DEO TRINUNI

Pro

ANGELO-
RUM CUSTODIA
PERSOLVENDAM
ET AD VIRTUTES ANGE-
LICAS, PIA DEVOTIONE
IMITANDAS,

Omnes & singulos Cives Aca-
demicos seriò adhortatur.

•§(o)§•

ROSTOCHII,

Typis NICOLAI KILII, Academia Typographi.

Anno M. DC. XLIV.

RECTOR
Universitatis Rostochiensis
JOHANNES COTHMAN,
S. S. Theol. D. & Professor.

Ecclesia sanguine Christi
acquisita, memor istius: *Opera*
DEI revelare gloriosum, hodie
anniversariam beneficiorum
Trinunius DEI per Angelos,
Spiritus istos purissimos, (quos
administratorios sacra scriptu-
ra vocat) Ecclesiae imprimis,
ac praecipue in eadem salvan-
dis praestitorum, gratam mente recolit memoriam. Non
quidem sensu papistico, quasi festum aliquod omnium
Angelorum celebremus, sicuti in postillis Guillerini
Coloniae Anno 1501. typis excusis dicitur, ita ut pecu-
liares preces quemadmodum in Hortulo animae seculi
superioris Anno 1515. publicato. videre est, ad illos diri-
gamus. Qui error in Papatu tantas egit radices, ut in Li-
taniis publicis Michaëlem, Gabrielem, Raphaëlem,
omnesque alios sanctos Angelos & Archangelos invoca-
verint. Et extat in cursu Mariae virginis juxta statu-
tum Urbani Papae 2. edito p. 95. haec oratio ad Michaëlem
directa: Sancte Michaël subveni mihi apud altissimum
judicem, ut mihi peccatori donet remissionem omni-
um

um

um peccatorum. Exaudi me clamantem sancte Michael, atq; invocantem te, adjuva me majestatem Domini deprecantem, & interpella pro me gemiscente, & fac me liberum ab omnibus peccatis. Insuper obsecro te, ut in novissimo die benigne suscipias animam meam in sinu tuo sanctissimo, & perducas eam in locum refrigerij, pacis & quietis. Item: DEUS da ut precibus Michaëlis vitam obtineamus æternam. Item: Angelice Spiritus quod mea non exigunt merita, tuis precibus obtine apud altissimum judicem. B. August. in Medit. cap. 40. hæc ascribitur oratio, quæ si verè illius est, temporis injuriæ illa ascribenda: Sancte Michael, sancte Gabriel, sancte Raphael, sancti chori Angelorum Archangelorum &c. Vos rogare præsumo, ut pro meculpabili ipsi DEO supplicare dignemini. Et eò processerunt ante hæc ἐπιτέλεται ἀνθρώπων ut formulæ jurisjurandi, ab iis qui administrationes suscipiunt præstandæ, hæc quoq; clausula fuerit, teste Novell 8. inserta: Juro per sanctos Archangelos Michaëlem & Gabrielem. Non inquam illo fine nos qui non humanas sectamur traditiones, sed purum & solum DEI verbum sequimur, festum Michaëlis celebramus. Primò ergò Angelorum creatori devotâ mente gratias agimus, quod nostri custodes Angelos creare voluit. Deinde piâ & castâ vita illos honoramus, ita ut in quovis angulo, habeamus reverentiam nostro Angelo, ne scil. id agamus, quod præsentè alio homine honesto, fieri dedecus censemus. Semper itaq; ob oculos nobis ponimus. O homo noli peccare, Angelus adstat, & mali Angeli accusant. Hæc quando piè à nobis fiunt, non opus habemus peculiariter adorare Angelos, sunt enim jam

antè à DEO constituti ministri, emissi propter illos, qui salutis æternæ, per solum Christum, non preces Angelorum acquisitæ, hæredes erunt. Illo officio sua sponte, animo lubenti, sine nostra adoratione funguntur. Et Scriptura Sacra nullius alterius intercessoris aut intercessionis mentionem facit, nisi solius, solius inquam Christi. Ille enim virtute meriti sui, dicente, Apostolo pro nobis intercedit. Et si peccaverimus advocatum habemus apud patrem non Angelos, sed Jesum Christum. Per illum habemus *παρρησίαν καὶ πρόσιθνον* fiduciam adeundi patrem. Hinc scriptura accessuris ad DEUM, non Angelos monstrat, sed thronum gratiæ id est Christum indigitat, per illum namq; adimus DEUM, adeo ut *ἐδὲας* nemo veniat ad patrem *εἰ μὴ* nisi per Christum. Quod si igitur per solum, solum inquam Christum nobis ad patrem patet aditus, non per Angelos. Et hæc res tam manifesta est, ut ipse Bellar. cauteriatam habens conscientiam *cap. 17 Lib. de sanct. Beati- tud.* concedere necessum habeat. Sanctos quicquid à DEO nobis impetrant, per Christum impetrare. Bene ergò est Bellarmine, si Christum nobiscum fateris intercessionis fontem & originem, nobis cum tuis vitio ne veritas, quod relictis impuris vestris rivulis, in scriptura sacra nullibi ostensis, rectâ viâ ad ipsum fontem Christum properemus, qui habet aquam salientem in vitam æternam. Ergò: Dulcius ex ipso fonte bibuntur aquæ *Locus Apoc. 8. v. 3.* veritatem hanc divinam non impugnat, sermo enim ibidem non est de Angelis, creatis, qui nunquam in scriptura introducuntur ut sacerdotes. Hic autem Angelus, ut sacerdos stans ante altare introducit, proinde cum August. Hom. 6 in Apo

Apocalypf. per illum Angelum ipsum Dominum Jesum Christum intelligimus, qui dicente eodem August. habet thuribulum aureum, quod est corpus sanctum, ex quo DEUS odorem suavitatis accepit & propitius factus est mundo, quia obtulit seipsum in odorem suavitatis. Per Christum ergo Angelum increatum offerimus hostiam laudis DEO, non per Angelos creatos, illud enim nullo scripturæ fundamento solidè astruitur. Conatur equidem Bellar. veritatis soli tenebras offundere, dum adorationem Angelis exhibitam à piis & prudentibus hominibus, asseverat. Quippe Abrahamum & Lothum adorasse Angelos *Gen. 18. v. 3. c. 19. v. 1* sed ipse Bellar. parum roboris hisce locis tribuit, dum fateatur responderi posse, Abrahamum & Lothum iniriò cum eos adorarent, non cognovisse Angelos sed homines putasse, & civiliter tantum adorasse. Proinde relictis istis dictis, loca producit sicuti putat clariora *Num. 22. v. 31. Jos. 5. v. 14*. Sed nec illa loca probant, quod est controversum. Quæritur inter nos & Bellar. ejusq; complices. An Angeli creati sint adorandi. Probat id Bellar. duobus scripturæ locis, quæ agunt non de Angelis creatis, de quibus tamen unicè quaestio est, sed Angelo increato, ipso scilicet Christo. Primum enim locum de nullo alio nisi solo Christo agere, præter patrum nonnullorū consensum, ipse contextus luculenter arguit. Angelus enim qui hic adoratus legitur, in prima persona affirmat, viam Bileam sibi esse contrariam. Constat verò ex *v. 9 & 12*. DEUM de se affirmare, displicere sibi, Bileamum legatos Moabitarum comitari ac sequi. Hinc *v. 22*. DEUS iratus esse affirmatur quod Bileam abiret. Si quis regerat Angelum creatum hæc dicere

in persona DEI, ille sciat nec scripturæ, nec quotidiana experientia usum esse, ut legatus utatur primâ personâ, cum legatione aliquâ fungitur. Gabriel à DEO ad Mariam semper virginem missus, non utitur primâ persona, sed inter se ac legantem accuratè distinguit. Quotiescunq; igitur Angelus aliquis in primâ persona de se loquitur, sibiq; opera tribuit divina soli DEO competentia, toties non creatus sed increatus, ipse vid. Christus intelligitur. Neq; insolens est Christum vocari in sacris Angelum, sicuti alibi ex professo ostenditur. Secundus locus ejusdem est farina, vel ipso Masio pontificio teste. Dicitur enim expressè Dominus Josuæ, non conseryus, imò tribuitur ipsi nomen Jehova soli DEO competens. Et nunquam in scripturâ legimus ob Angeli creati præsentiam locum aliquem ita sanctificari, ut pedes ad reverentiam indicandam sint denudandi. De DEI ipsius præsentia idem factum historia testatur Mosis, cui DEUS in ardenti apparuit rubo. Frustra ergò à Bellar. loca hæc sunt adducta, qui si accuratius, Angelos adorationis cultum respuere, perpendisser, nunquam Angelos esse adorandos asseruisset. Johannes enim extra se quasi raptus, quid ageret nesciens, cum Angelum adorare vellet responsum ejusdem tulit: ne feceris, conseryus tuus sum & fratrum tuorum habentium testimonium Jesu: DEUM adora. Si ergò Angeli conservi nostri, nolunt adorari ab eorum adoratione rectè abstinetur. Cùm illorum voluntas adorationem repudiâns, voluntati divinæ planè sit conformis. Respondet Bellar. cur nos (Jesuitæ, papistæ) reprehendimur qui facimus, quod Johannes fecit? num melius Johanne norunt Lutherani, sint ne, Angeli

Angeli adorandi? utiq; melius Johanne consternato & præ Angeli fulgore, terrore correpto, nos verbo DE I edocti novimus Angelos non esse adorandos, quia ipsi Angeli omnium optimi voluntatis divinæ interpretes adorationem ejusmodi recusant. Regerit Jesuita & Cardinalis Bellar. Angelum adorationem prohibuisse ob reverentiam humanitatis Christi. Nam ante Christi adventum Angelos se ab hominibus adorari passos esse. Sed posteaquam DEUS homo factus est, & omnes Angeli hominem in Christo adorare cœperunt, noluerunt ipsi ab hominibus adorari, & præcipuè ab Apostolis. Sed recorderetur Jesuita, nos non esse credulum vulgus, sed manus nostras in religionis negotio oculos esse, & credere solum quod in scripturâ revelatum. Proinde duo isti medij termini Angelici, adorationem prohibentes. 1. conservus tuus sum. 2. DEUM adora, semper & ubiq; obtinent. Major enim sive ante sive post Christi incarnationē verissima & perpetuæ veritatis: est conservus noster non est adorandus. Angeli (sive ante sive post incarnationem) sunt conservi nostri. Ergo non sunt adorandi. Sed regerit Jesuita: Johannes non fuit indocilis aut obliviosus, quia denuo voluit adorare Angelum. Itaq; rectè fecit adorando & Angelus rectè fecit recusando. Respondeo pios in animi perturbatione, imprimis in visionibus Angelicis, hominem mirū in modū terrentibus, vide *Dan. 10. v. 8.* esse quandoq; obliviosos, & in dociles, num mirum aut novum? num justus in die cadit septies? & num frater in die peccat septies? Moses qui non fuit, ut Bellar. de Johanne ait, obliviosus, bis tamen peccavit in DEUM diffidentiâ. Unde factū est, quod terram promissam quidem eminus viderit, sed ipse eam non intravit. Ita Johannes hoc in loco bis ad
cun;

eundem lapidem, utpote confternatus, impegit, Angelū
contra DEI voluntatem adorare volens. Angelus verò
rectissimè, utpote confervus Johannis non ejusdem Do-
minus, præviâ divinâ voluntate adorationem illam im-
probavit ac recusavit. Inviētum ergò contra portas in-
ferorū manet: Angelos nostros confervos non esse, à no-
bis adorandos. Si quis ergò Christianorum nomen pro-
fitens Angelis rem gratam præstare satagit, sincera dile-
ctioni, pietati, sobrietati, aliisq; virtutibus vero Christi-
ano competentibus, eūmq; adamantis instar exornanti-
bus, incumbat. Vos imprimis studiosi juvenes in quovis
angulo habete reverentiam vestro; Angelo, ne in natio-
nalibus vestris conventibus, quos sub specie honestæ
amicitiæ celebratis, popularibus vestris injuriam sive re-
alem sive verbalem inferatis. Aut juniores accedentes
emungatis. Tempus vestrum, cujus jactura est in æsti-
mabilis, non turpi otio, non Diabolicis helluationibus,
& clamoribus bovinis, non chartarum lusu, non herbæ
Nicotianæ fumigatione & abusu, transigatis. Semper
ergò in conspectu sit versiculus.

Esto memor patriis cur huc sis missus ab oris

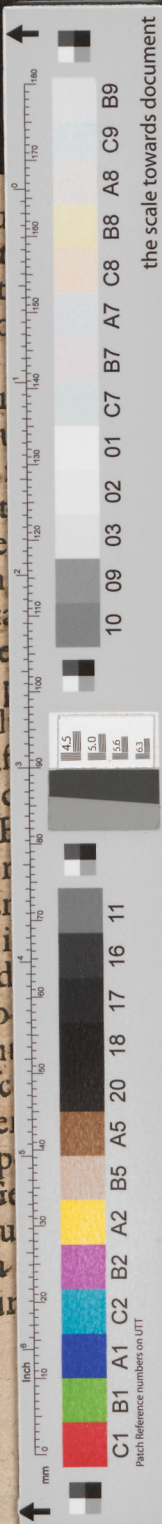
Moribus ut redeas cultus & arte domum.

Nec doctrinæ solum, sed & pietati imprimis, tanquam
solidæ eruditionis fundamento, sedulo incumbite. Nam
omnis doctrina est demtâ pietate venenum. Quod si
feceritis tum DEUM propitium, Angelos vestros con-
servos sua sponte sine aliquâ adoratione vobis infer-
vientes habebitis. P. P. Rostochij sub sigillo Re-
storatus ipso Michaëlis die

Anno 1644.

os(O)so

Ferris per urbem pipu
 Heic discere parvo victi
 Odisse luxum. Vivit
 - Heic famæ hirudo
 Hic Cres, & ore mella
 Fel corde condit, ac Si
 Decipere gaudet nescit
 Innoxiumq; fraudis &
 Mentem referre discat
 Fraudum involucria pe
 Et pejus angue. regiam
 Nunc ipsa terris Verita
 Qui tumidus arte
 Scientiasq; ne nimis
 Pecudes quod inter vol
 Legis peritos error int
 Ergo imperitus nemo
 Audis, ut ipse, qui DE
 Balbutit infans. Cæter
 Pecudum magistros, car
 Sufficere docta debet
 Sed ista, quæ nos per fid
 Ad te redimus, ro
 A quo, perenni ut fons
 Dum tu Redemptor nasc
 Et imperatrix Roma ge
 Alram quietem, bella p
 Sed nos acerba fata Ge
 O statue nostris deniqu
 Finemq; cladi: tuta
 Ferrum omne teneat in

the scale towards document

DEUS,
 i.
 est,
 habes
 mplex genus
 acit.
 atris,
 unt bona,
 caput
 nt.
 unt.
 nodum,
 alat,
 labor,
 Ensesque